

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.II.30.223/2013/ 5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Sulyok és Ádám Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ádám Attila ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Dr. Gyuris Csaba ügyvéd által képviselt I. r II. r., III. r. és IV. r. alperesek ellen szerződésből eredő követelés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2013. május 3. napján kelt 11.G.40.325/2011/39. számú végzésével kijavított 2013. április 11. napján kelt 11.G.40.325/2011/36. számú ítélete ellen az alperesek 38. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben és akként változtatja meg**, hogy a III. r. alperes azt köteles tőni, hogy a felperes a **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti ingatlanból annak 8 500 000 (nyolcmillió-ötszázezer) Ft-ot meghaladó értékéből kereshet kielégítést az I. r. alperessel szemben a jelen ítélet alapján fennálló követelése erejéig.

Az I. és II. r. alperesek által a felperes részére egyetemlegesen fizetendő elsőfokú perköltség összegét 860 000 (nyolcszázhatvanezer) Ft-ra leszállítja.

A III. és IV. r. alperesek egyetemleges perköltség fizetésére kötelezését mellőzi, és arra kötelezi a III. és IV. r. alpereseket, hogy külön-külön fizessenek meg a felperesnek 125 000 - 125 000 (egyszázhuszonötezer-egyszázhuszonötezer) Ft elsőfokú perköltséget.

A felperes leletezés terhe melletti illetékfizetésre való felhívását mellőzi.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 400 000 (négy százezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ezt meghaladóan a felperes, valamint a III. és IV. r. alperes a másodfokú eljárással kapcsolatos költségeit maga viseli.

A feljegyzett 2 500 000 (kettőmillió-ötszázezer) Ft másodfokú eljárási illetékből 680 000 (hatszáznyolcvanezer) Ft-ot a felperes köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak. Ezt meghaladóan a feljegyzett másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A felperes, mint lízingbeadó a perben nem álló **(M.)** Betéti Társaság lízingbevevővel 2008. január 30. napján PLB0126508. (továbbiakban: I.) számú, 2007. április 23. napján PLB0607907. (továbbiakban: II.) számú, 2008. június 18. napján PLB0871608. (továbbiakban: III.) számú és 2007. augusztus 23. napján PLB1224907. (továbbiakban: IV.) számú pénzügyi lízingszerződést kötött az abban feltüntetett eszközök vételárának finanszírozására az írásban részletezett feltételekkel. Az egyes szerződések megkötésének időpontjában azok biztosítására a felperes az I. és a II. r. alperesekkel ún. garanciaszerződést kötött. Valamennyi garanciaszerződés 2. pontja rögzíti: „A garantőr jelen szerződés aláírásával - az 1. pontban megjelölt lízingszerződés és üzletszabályzat teljes ismeretében - garanciát vállal a lízingbevevő 1. pontban megjelölt tartozásaiért, beleértve a járulékos költségeket, valamint a lízingbevevőt - a lízingszerződés szerződésszegés miatti felmondása esetén - terhelő kártérítési kötelezettséget is. A garantőr tehát feltétel nélküli kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben a lízingbevevő fizetési kötelezettségének esedékességgkor nem tesz eleget, maga fog helyette a lízingbeadónak teljesíteni anélkül, hogy a lízingbevevő és a lízingbeadó közötti jogviszonyt vizsgálná és kijelenti, hogy fizetési kötelezettségét a saját maga, az alapügy felei, vagy bármely más harmadik személy részéről felvethető kifogások nélkül fogja teljesíteni.”

A lízingbevevő a szerződésben írt kötelezettségét csak részben teljesítette, ezért a lízingbeadó a I., II., IV. számú szerződést 2010. február 17. napján, a III. számú szerződést pedig 2010. április 10. napján felmondta. A felmondásról értesítette az I. és a II. r. alpereseket, mint készfizető kezeseket, és felszólította az egyes szerződésekhez kapcsolódó fizetési kötelezettség teljesítésére, a PLB0126508. számú (I.) szerződés kapcsán 13 381 799 Ft, a PLB0607907. számú (II.) szerződés kapcsán 2 698 825 Ft, a PLB0871608. számú (III.) szerződés kapcsán 10 525 595 Ft, a PLB1224907. számú (IV.) számú szerződés kapcsán 4 057 476 Ft megfizetésére.

A lízingbevevő a felmondást követően a lízingtárgyakat átadta a felperesnek, amely azokat értékesítette. Ezt követően szerződésenként elkészítette az elszámolást, és 2011. január 28-án, február 4-én és február 23-án felszólította a lízingbevevőt, valamint az I. és a II. r. alpereseket az egyes szerződésekhez kapcsolódóan 6 868 289 Ft, 1 482 801 Ft, 6 714 154 Ft és 2 814 747 Ft megfizetésére.

A Nógrád Megyei Bíróság 8.Fpk.12-11-000042/8. számú végzésével a lízingbevevő felszámolását rendelte el, a felszámolás kezdő időpontja 2011. június 14. A felperes a lízingszerződésekből eredő követelését a felszámolási eljárásban bejelentette, követelése részben sem térült meg.

Az I. r. alperes tulajdonát képezte a bányai, 213. hrsz. alatt nyilvántartott **(település neve, ingatlan címe)**. szám alatti ingatlan, amelynek tulajdonjogát a 2010. szeptember 22. napján kelt ajándékozási szerződéssel egymás között $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányban gyermekeire, a III. és a IV. r. alperesekre ruházta át holtig tartó haszonélvezeti jogának fenntartása mellett. A

Gf.II.30.223/2013/ 5. szám

szerződésben a felek rögzítették, hogy az ingatlant 3 990 000 Ft és 4 990 000 Ft erejéig a (C.) Nemzetközi Bank Zrt. javára bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog terheli.

A 2011. május 31. napján kelt adásvételi szerződéssel a IV. r. alperes az ajándékozás útján megszerzett $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét 10 080 000 Ft vételár ellenében a III. r. alperesre ruházta. A szerződésben rögzítettek szerint a vételárat a III. r. alperesi vevő az (O.) Nyrt-től igényelt lakásvásárlási kölcsönből elégíti ki 2011. június 30-áig. A III. r. alperes a IV. r. alperesnek a vételárat nem fizette meg, az ingatlanon fennálló összesen 8 500 000 Ft tartozást az (O.)től felvett kölcsönből kiegyenlítette.

Az ajándékozási szerződés megkötésekor az I. r. alperesnek egyéb vagyontárgya nem volt, vagyonnal a II. r. alperes sem rendelkezett.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. és a II. r. alpereseket a PLB0126508. számú szerződéshez kapcsolódóan 6 946 291 Ft tőke, ennek 2009. június 3-ától 2011. szeptember 28. napjáig terjedő időszakra számított 961 483 Ft késedelmi kamata, valamint a tőketartozás után annak 2011. szeptember 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamata,

a PLB0607907. számú szerződés kapcsán 1 499 598 Ft tőke, annak 2010. június 19-től 2011. szeptember 28. napjáig számított 203 251 Ft összegű késedelmi kamata és a tőke után annak 2011. szeptember 29. napjától a kifizetés napjáig járó fentiek szerinti késedelmi kamata,

a PLB0871608. számú szerződés alapján 6 786 843 Ft tőke, annak 2010. november 19-től 2011. szeptember 28-ig terjedő időszakra számított 580 653 Ft késedelmi kamata és a tőke után annak 2011. szeptember 29. napjától járó fentiek szerinti késedelmi kamata, és a PLB1224907. számú szerződés alapján 2 765 871 Ft tőke, annak 2010. február 18-ától 2010. május 28-áig terjedő időszakra számított 81 044 Ft késedelmi kamata, 2010. május 29-től 2011. szeptember 28-ig terjedő időszakra számított 413 851 Ft késedelmi kamata, valamint a tőketartozás után annak 2011. szeptember 29. napjától a kifizetés napjáig járó fentiek szerint írt késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére.

Kérte, a bíróság állapítsa meg az I., a III. és a IV. r. alperesek között a bánki ingatlanra létrejött jogügyletek fedezetelvonó jellegét, továbbá azt, hogy a szerződések a felperessel szemben hatálytalanok, és kötelezze a III. r. alperest annak tűrésére, hogy az I. és a II. r. alperesektől be nem hajtható követelést az átruházott ingatlanból végrehajtás útján kielégíthesse.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezésük szerint a lízingbeadónak átadott járművek értéke a tartozást fedezi. Hivatkoztak arra, hogy a gépjárműveket a felperes értéken alul értékesítette, vitatták a járművek állapotlaapon megjelölt műszaki állapotát. Indokolatlannak tekintették a felperes által felszámított javítási, egyéb szerelési és tárolási költségeket, illetveeket, szakértői költséget, behajtási és késedelmi kamatköltséget, az elszámolás értéknapijára számított díjterhelések összegét.

Jogszerűtlennek tartották továbbá, hogy az árfolyamváltozást a felperes teljes egészében a lízingbevevőre terhelte.

- 4 -

Előadták, az I. r. alperest az ajándékozáskor nem a fedezetelvonás szándéka vezérelte, hanem az ajándékozási szerződés illetékmentességét kívánták kihasználni.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével kötelezte az I. és a II. r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 15 690 459 Ft tőkét, annak 2011. szeptember 29. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, 1 983 285 Ft lejárt késedelmi kamatot és 1 424 400 Ft perköltséget.

Kötelezte a III. r. alperest annak tűrésére, hogy a perbeli ingatlan 1/1 arányú tulajdoni illetőségéből a felperes a fenti követelés II. r. alperessel szemben érvényesített részét végrehajtás útján kielégítse. Kötelezte a II., a III. és a IV. r. alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 15 napon belül 1 689 800 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy leletezés terhével rójon le 420 000 Ft eljárási illetéket, megállapította, hogy 83 904 Ft állam által előlegezett költség az állam terhén marad, míg a felperest 12 537 Ft állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában megállapította, a felperes jogszerű azonnali hatályú felmondása következtében valamennyi per tárgyát képező szerződés megszűnt. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként állapította meg az egyes szerződések kapcsán a felperest a rendelkező részben írtak szerint megillető követelés összegét.

Az I. és II. r. alpereseket, mint készfizető kezeseket kötelezte a marasztalási összeg megfizetésére.

Megalapozottnak találta a fedezetelvonásra alapított keresetet. Rámutatott, a felperes a lízingszerződéseket 2010. február, illetve április hónapban felmondta, a lízingbevevő 2010. március 18-án az összes gépjárművet a lízingbeadónak átadta, de a felmondólevelekben közölt nagy összegű tartozásra figyelemmel a lízingbevevő számára egyértelmű lehetett, hogy a gépjárművek értéke a tartozást teljes egészében fedezni nem tudja. Az I. és a II. r. alperesek nem rendelkeztek egyéb olyan vagyontárggyal, amely a követelés kielégítésének alapjául szolgálhatott volna. A felperes követelése a felszámolási eljárásban sem térült meg, a gépjárművek a tartozás teljes kiegyenlítésére fedezetet nem nyújtottak, ebből következően az ajándékozási szerződés a felperes követelésének fedezetét elvonta. Miután az I. r. alperes az ajándékozási szerződéssel a gyermekei részére juttatott ingyenes előnyt, a szerződés fedezetelvonó jellegének megállapításához szükséges - a Ptk. 203. § (1) bekezdésében írt - valamennyi feltétel megvalósult. Rámutatott, a III. és a IV. r. alperesek közötti adásvételi szerződés színlelt volt, nevezett alperesek személyes előadásukban ugyanis elmondták, hogy a vételár megfizetésére nem került sor. A III. r. alperes az általa felvett pénzügyi kölcsönből az ingatlant terhelő tartozást egyenlítette ki, ezért a IV. r. alperes szándéka nem is irányulhatott vételár fizetésére. Mindebből következően mind az ajándékozás, mind az adásvételi szerződés a felperessel szemben hatálytalan, ezért a III. r. alperes tűrni köteles, hogy a felperes az I. r. alperessel szemben fennálló követelését végrehajtás útján abból kielégítse.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak részbeni

megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérték. Az I. és a II. r. alperesek álláspontja szerint a garanciaszerződés nem tekinthető kezesi szerződésnek, a garancia

- 5 -

Gf.II.30.223/2013/ 5. szám

ugyanis a Ptk. 305. §-a szerinti hibás teljesítéshez kapcsolódhat, így a garanciaszerződésben a hibás teljesítés következményeiért kellett felelősséget vállalniuk, nem pedig a lízingdíj teljesítéséért, mivel annak elmulasztása nem minősül hibás teljesítésnek. Kiemelték, garanciát csak a szerződő fél vállalhat a saját hibás teljesítése esetére, ők (az I. és a II. r. alperesek) viszont a lízingszerződésben félként nem szerepelnek, a lízingbevevő hibás teljesítése esetére garanciát nem vállalhattak, ezért a garanciaszerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján mint jogszabályba ütköző, semmis.

Az alperesek álláspontja szerint nem állapítható meg a szerződés fedezetelvonó jellege sem. Hangsúlyozták, a fedezetelvonó jelleg az ingatlan tulajdonjogának átruházása időpontjában vizsgálándó, amely 2010. szeptember 22-e. Ezen időpontot megelőzően azonban a felperes felmondta a szerződéseket és közölte a lízingdíjhátralék összegét azzal, hogy azokban elszámolásra kerülnek a lízingtárgyak értékei. Utaltak arra, hogy a III. lízingszerződés felmondására csak 2010. április 30. napján került sor, ennek ellenére a lízingbevevő az e szerződéssel érintett MAN nyerges vontatót is átadta a felperesnek 2010. március 18. napján, a lízingszerződés felmondása előtt. Érvelésük szerint a szerződés felmondásakor az I. és a II. r. alpereseknek lehetőségük volt a közölt tartozás megfizetésére, illetve arra, hogy a lízingtárgyakat átadják, és az azok értékesítéséből származó vételár beszámításával rendezzék a tartozásukat. A lízingbevevő ez utóbbi megoldást választotta, ők pedig úgy ítélték meg, hogy az értékesítésből befolyó vételár a tartozásukat kiegyenlíti. Ennek ellenkezője csak a 2011. február 4. napján kelt elszámolásból derült ki. Ezzel szemben az ajándékozási szerződés 2010. szeptember 22-én kelt. Az ajándékozási szerződés fedezetelvonó jellege tehát nem állapítható meg, következésképpen nem hathat ki a III. és a IV. r. alperesek egymás közötti szerződésére sem.

A másodfokú eljárásban kérték a per tárgyalásának felfüggesztését. Kérelmüket azzal indokolták, hogy tudomásuk szerint a Szegedi Törvényszék nem jogerős ítéletével a felperes üzletszabályzatának számos pontját érvénytelennek tekintette. Kérték az ezzel kapcsolatos iratok beszerzését.

A másodfokú eljárásban előterjesztett előkészítő iratukban hivatkoztak a lízingszerződések semmisségére. Álláspontjuk szerint a felperes üzletszabályzatában foglaltak a Ptk. 4. §-ába ütköznek, mert a felperes jogait nem a tisztesség követelményei szerint gyakorolja az alperesekkel szemben. Az üzletszabályzat meghatározza ugyan az árfolyamváltozás következményeit, de nem egyértelmű, hogy azt kamatként, költségként vagy árfolyamváltozásként számolja el.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **részben alapos.**

Az ítéletábra mindenekelőtt rámutat arra, nincs indoka a tárgyalás felfüggesztésének. Az ítéletábrának hivatalos tudomása van arról, hogy a Szegedi Törvényszék 13.P.21224/2012/35.számú ítéletével a jelen per felperese által alkalmazott több üzletszabályzat egyes pontjainak érvénytelenségét állapította meg. Az említett pernek azonban a perbeli üzletszabályzatok nem képezték a tárgyát. Másrészt a Ptk. 209/B. § (1)

- 6 -

bekezdése értelmében közérdekű kereset az általános szerződési feltételként a fogyasztói szerződés részévé váló tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítása iránt terjeszthető elő, így a bíróság döntése az adott általános szerződési feltétel fogyasztói szerződésekben való alkalmazhatóságát érinti. A perbeli szerződések azonban nem minősülnek fogyasztói szerződésnek. Mindezekre tekintettel az említett perben hozott döntés nem előkérdése a jelen pernek, ezért a Pp. 152. § (2) bekezdésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

Az alperesek fellebbezésük kiegészítésében a lízingszerződések semmisségére hivatkoztak a Ptk. 4. § (1) bekezdésére alapítottan, amit azzal indokoltak, hogy a felperes az üzletszabályzatban határozta meg az árfolyamváltozás következményeit, de nem egyértelműen, hogy azt kamatként, költségként vagy árfolyamváltozásként számolja el. A Ptk. 4. § (1) bekezdésében szereplő jóhiszeműség és tisztességesség elvének szerződési jogban való megjelenítése a Ptk. 209. § (1) bekezdésének rendelkezése, amely szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztességesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A törvény azonban csak a fogyasztói szerződések esetén szankcionálja a tisztességtelen kikötést semmisséggel (Ptk. 209/A. § (2) bekezdés). A nem fogyasztói szerződések esetén, mint amilyenek a perbeliek is, e feltételek megtámadását teszi lehetővé (209/A. § (1) bekezdés). Az alperesek kifejezetten nem támadták meg a szerződés árfolyamváltozással kapcsolatos rendelkezéseit, ugyanakkor már az elsőfokú eljárásban is sérelmezték, hogy - álláspontjuk szerint - az árfolyamváltozásból eredő terheket a felperes kizárólag a lízingbevevőre hárította. Ez a védekezésük azonban - annak tartalma szerint - a megtámadási jog kifogásként való érvényesítéseként értékelve (Ptk. 236. § (3) bekezdése) és érdemben vizsgálva - alaptalan. A szerződő felek nem vitásan deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással, amelynek alapján a felperes devizában határozta meg, de forintban folyósította a lízingtárgy megvásárlásához szükséges összeget. A deviza alapú lízingszerződések az árfolyamkockázat telepítése miatt önmagukban nem jogellenesek, a szerződéskötés időpontjára vetítve nem érvénytelenek. Téves az az alperesi hivatkozás, hogy az árfolyamváltozást a felperes teljes egészében a lízingbevevőre terhelte, ilyen kikötést a felek szerződése nem tartalmaz. Az ilyen típusú ügyletek létrejöttét az motiválta, hogy a pénzpiacokon a devizahitelek kamata (adott esetben lényegesen) alacsonyabb volt, mint a forint hitel kamata, ennél fogva a kölcsönbevevő - jelen esetben lízingbevevő - alacsonyabb ügyleti kamattal juthatott hitelhez. A konstrukciónak velejárója, hogy a törlesztés minden hónapban az aktuális deviza-forint árfolyamon történik, ezért a forintárfolyam kedvezőtlen alakulása növeli a törlesztőrészletet, erősödése pedig csökkenti azt. Önmagában az olyan

polgári jogi ügylet, amelyben a forintárfolyam kedvezőtlen alakulása a törlesztőrészlet nagyságát növeli, ugyanakkor a forint erősödése csökkenti azt, nem érvénytelen, az ezt előíró kikötések nem tisztességtelenek (eBDT2012. 2739).

Az I. és a II. r. alperesek alaptalanul kifogásolják az elsőfokú ítélet szerinti marasztalásukat.

A Ptk. 207. §-ának (1) bekezdése szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset összes körülményeire tekintettel, a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

- 7 -

Gf.II.30.223/2013/ 5. szám

A szerződés minősítésénél nem abból kell kiindulni, hogy azt a felek minek nevezték, hanem annak tartalma alapján kell eldönteni, milyen szerződésre vonatkozó szabályok az irányadók. A szerződés típusát annak fogalmi elemei, nem pedig a szerződő felek szóhasználata határozza meg (BH2005. 112). A szavak általánosan elfogadott jelentésének meghatározásában főszabályként az általános nyelvhasználat az irányadó. Ennek megfelelően a perbeli megállapodások tartalmukat tekintve egyértelműen a Ptk. 272. § (1) és 274. § (2) bekezdés a) pontjában írtaknak felelnek meg, vagyis - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - a lízingbevevő lízingszerződésből fakadó kötelezettségeiért való készfizető kezességvállalást tartalmaznak.

Ettől eltérő kérdés, hogy a garanciaszerződésnek nevezett kezességi szerződések 2. pontjának második mondatának az a kitétele, amely kizárja, hogy a garantőr (a kezes) érvényesíthesse a kötelezettet, valamint az őt a saját személyében a jogosulttal szemben fennálló kifogást, ellentétes a Ptk. 273. § (1) bekezdésének azzal a rendelkezésével, amely szerint a kezes érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben, következésképpen, mint jogszabályba ütköző, a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Mindez azonban a Ptk. 239. § (1) bekezdésében írtak alapján kizárólag e szerződési feltétel érvénytelenségét eredményezi, az egész szerződés azonban nem dől meg.

Utal az ítélet tábla arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi követelés megalapozottságának vizsgálata körében figyelemmel volt az I. és a II. r. alperesek összecszerűséget érintő kifogásaira. Döntését az előzőekben írt semmis szerződési feltétel figyelmen kívül hagyásával hozta meg.

A Ptk. 203. § (1) bekezdése értelmében az a szerződés, amellyel harmadik személy igényének kielégítése alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a másik fél rosszhiszemű volt, vagy reá nézve a szerződésből ingyenes előny származott. A fedezetelvonó jelleg megállapíthatóságának objektív feltétele, hogy a szerződés megkötésének időpontjában fennálló igény kielégítésére a szerződés tárgya fedezetül szolgált volna, és annak elvonása miatt vált az átruházóval szembeni követelés teljesítése lehetetlenné. A jogszerző fél esetében a szerződés fedezetelvonó jellegének megállapításához a törvény nem kíván meg további feltételt akkor, ha a jogszerzés ingyenesen történt. Ha a szerződés visszterhes, a fedezetelvonó

jelleg megállapításának feltétele a tulajdont szerző fél rosszhiszeműsége, azaz hogy a szerződés megkötésekor tudott vagy tudnia kellett az átruházót terhelő követelésről és arról, hogy a szerződéskötéssel a jogosult kielégítési alapját vonják el. Ha valaki hozzátartozójával köt ilyen szerződést, az ingyenességet illetve a rosszhiszeműséget vélelmezni kell (Ptk. 203. § (2) bekezdés).

Tény, hogy a felperes a perbeli lízingszerződéseket 2010. február 17-én és 2010. április 10-én felmondta, amelynek következtében a lízingbevevőnek, illetve a kezességvállalás következtében az I. és a II. r. alpereseknek 10 000 000 Ft-ot meghaladó fizetési kötelezettsége keletkezett. Nem vitás az sem, hogy az ajándékozási szerződés tárgyát képező ingatlanon kívül az I. r. alperes egyéb vagyontárggyal nem rendelkezett, s miután az I. r. alperes az ingatlan tulajdonjogát közeli hozzátartozóira, a gyermekeire ingyenesen ruházta át, az ajándékozási szerződés tekintetében a fedezetelvonás megállapításához

- 8 -

szükséges törvényi feltételek maradéktalanul teljesülnek. A fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának megállapítása szempontjából ugyanis közömbös az, hogy a felek az ajándékozási szerződést milyen megfontolásból kötötték (eBDT2007. 1616). A kifejtettek alapján az I., valamint a III., IV. r. alperesek által kötött szerződés fedezetelvonó jellege megállapítható.

Tény, hogy a IV. r. alperes az így megszerzett ingatlanhányad tulajdonjogát átruházta a III. r. alperesre. A fedezetelvonás megállapítására irányuló kereset a közvetlen szerzőtől szerző további személyekkel szemben is érvényesíthető, vagyis olyan további szerződés is minősülhet fedezetelvonónak, amelyben a kötelezett már nem szerződő fél, feltéve, hogy a fedezetelvonás Ptk. 203. §-ában írt feltételei e további szerződés tekintetében is fennállnak. A fedezetelvonó szerződések alapján szerző felek mindegyikét helytállási kötelezettség terheli a jogosult követeléséért, a vagyontárggyal rendelkező utolsó szerző a vagyontárggyal áll helyt, a közbülső szerzők pedig a vagyontárgy erejéig tartoznak helytállni (1/2011. (VI.15.) PK vélemény 9. pont a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről). A III. és a IV. r. alperesek között létrejött adásvételi szerződés megkötésekor a fedezetelvonás objektív feltételei változatlanul fennálltak, s miután a szerződést kötő felek egymás közeli hozzátartozói, a III. r. alperes rosszhiszeműségét vélelmezni kell, amely vélelmet a III. r. alperes nem tudta megdönteni. Ennek megfelelően az adásvételi szerződés tekintetében a fedezetelvonó jelleg szintén megállapítható, következésképpen a III. r. alperes helytállási kötelezettsége az ingatlan egészére nézve fennáll. Lényeges ugyanakkor, hogy az ingatlant már a perbeli ajándékozási és adásvételi szerződések megkötésének időpontjában is a **(C.)** Zrt. javára bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog terhelte, a III. és a IV. r. alperes az I. r. alperestől, majd a III. r. alperes a IV. r. alperestől az ingatlan tulajdonjogát e teherrel együtt szerezte meg. Ez azt jelenti, hogy a felperes követelése kielégítésének alapjául csak az ingatlan terheket meghaladó értéke szolgálhatott volna akkor is, ha a per tárgyát képező ajándékozási és adásvételi szerződések megkötésére nem kerül sor, következésképpen ezek a szerződések az ingatlannak csak a jelzálogjoggal biztosított követelés összegét meghaladó értékére nézve vonták el a felperes követelésének a fedezetét. A **(C.)** Zrt.-vel szemben az ingatlant terhelő követelés összege a 10/A/2. alatt csatolt adásvételi szerződésből kitűnően 8 500 000 Ft volt, ezért a III. r. alperes az ingatlan ezt meghaladó értékéből köteles túrni, hogy a felperes az I. r. alperessel szemben fennálló követelését kielégítse.

A felperes keresete tárgyi keresethalmazat, egyrészt az I. és a II. r. alperesek marasztalására, másrészt a III. és a IV. r. alperesekkel szemben a relatív hatálytalanság jogkövetkezményeinek a levonására irányul. Ennek alapján a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaság csupán az I. és a II. r. alperesek között áll fenn. Erre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezését a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a pervesztesség, pernyertesség arányára is figyelemmel azzal, hogy a felperes javára megítélt perköltség összegének meghatározásakor figyelembe vette a lerótt eljárási illeték összegét, a perindítás időpontjában irányadó 900 000 Ft illetékmaximum alapján, továbbá mellőzte a felperes további eljárási illeték megfizetésére vonatkozó ítéleti felhívást.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a

- 9 -

Gf.II.30.223/2013/ 5. szám

rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező I. és II. r. alpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogi képviselőjével felmerült - a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) - (6) bekezdése és 4/A. §-a alapján megállapított - másodfokú perköltség megfizetésére. A III. és a IV. r. alperesek fellebbezésének részbeni eredményessége folytán a felperes és az érintett alperesek pervesztességének aránya a másodfokú eljárásban megközelítőleg azonos, ezért rendelkezett úgy az ítéltábla, hogy a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárással kapcsolatos költségeiket maguk viselik.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetékből a felperes pervesztességéhez igazodóan 680 000 Ft-ot köteles megfizetni az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, míg az ezt meghaladóan feljegyzett másodfokú eljárási illetéket az IM rendelet 14. §-a alapján a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli az alperesek részére engedélyezett teljes személyes költségmentesség következtében.

Szeged, 2013. november 20.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró